

MEDIALOGICA

De lange arm van China

DOCENTENHANDLEIDING

Leeftijd: 13-15 jaar, 16-18 jaar

Geschiedt voor: vmbo, havo en vwo (onderbouw en bovenbouw)

Vakgebied en kerndoelen: Deze les vindt aansluiting bij de vakken Maatschappijleer, Maatschappijwetenschappen, Filosofie, Kunstzinnige Oriëntatie en Nederlands. Daarnaast sluit dit materiaal aan bij het eindadvies van Platform Onderwijs2032. Zo draagt het bij aan Burgerschap en 21^e eeuwse vaardigheden.

Kernbegrippen: China, censuur, propaganda, dictatuur, privacy, persvrijheid en mediawijsheid.

Medialogica

In het programma “Medialogica” wordt de kracht van beeld en de werking van publieke opinie onderzocht. Media dienen als gids om greep te krijgen op de werkelijkheid en bepalen in belangrijke mate ons beeld van de wereld. Maar in hoeverre zijn ze een betrouwbare gids? Hoe komt de publieke opinie tot stand? En welke invloed heeft dit op het handelen van bestuurders, journalisten en burgers?

Xi, Xi, wat jij niet ziet: de lange arm van China

De Chinese overheid probeert ons beeld van China te beïnvloeden en hanteert daarbij de wortel en stok: zij financiert het Chinese taalonderwijs in Nederland en intimideert Chinacorrespondenten. Behalve intimidatie, past China ook publieksdiplomatie toe. In Nederland leren ruim 2800 Nederlandse scholieren op kosten van de Volksrepubliek Chinees. China zou dat doen om de dialoog te bevorderen, maar volgens critici bedrijft China pr via de schoolbanken.

Opbouw les

Deze les bestaat uit het bekijken van de verkorte Medialogica-aflevering “Xi, Xi, wat jij niet ziet: de lange arm van China” (11:25 min). Na het bekijken van de aflevering gaan de leerlingen individueel aan de slag met verdiepingsvragen. Vervolgens kan er een verwerkingsopdracht naar keuze worden uitgevoerd.

Verdieping

Deze video is onderdeel van de serie [“Medialogica in de klas”](#). Op [Schooltv.nl](#) vind je meer video's uit deze serie. Op [human.nl](#) vind je de gehele aflevering van de [Xi, Xi, wat jij niet ziet](#) (41:08 min).

Individuele opdracht

1. Waarom willen de China-correspondenten niet meewerken aan de uitzending?
2. Wat vind je ervan dat de China-correspondenten hun berichtgeving doseren of misschien zelfs soms wel zelfcensuur toepassen?
3. De Vlaamse journalist vergelijkt de huidige Amerikaanse politiek met die van China. Leg uit welke overeenkomst hij ziet.
- 4a. Waarom vindt men in het Westen de opstand op het Vredesplein in Beijing in 1989 belangrijk?
- 4b. Waarom is de opstand op het Vredesplein niet terug te vinden in de Chinese geschiedenisboeken?
5. Wat vind je ervan dat een overheid het verleden kan herschrijven?
6. Het Westen verwijt China geschiedvervalsing. Toch zou je kunnen zeggen dat Westerse geschiedenisboeken ook niet altijd even objectief zijn over hun eigen geschiedenis. Noem een gebeurtenis in de westerse geschiedenis die in westerse geschiedenisboeken vaak niet wordt behandeld.
7. Noem drie manieren waarop de Chinese overheid haar burgers afschermt van informatie.

Antwoorden

1. Omdat ze bang zijn dat ze daardoor niet meer in China als correspondent kunnen werken, omdat hun visum wordt afgepakt.
2. Eigen antwoord.
3. Net als in China wordt de pers steeds sterker onderdrukt en beïnvloedt door de overheid. Daarnaast beschuldigt de president van Amerika, Donald Trump, sommige media van het publiceren van nepnieuws. Hun waarheidsgetrouwheid en onafhankelijkheid worden in twijfel getrokken.
- 4a. Omdat het een daad van verzet was van de Chinese bevolking tegen de onderdrukking van het regime. Het verzet gebeurde in het jaar 1989; het jaar van de val van de Muur en het jaar dat de Sovjet-Unie glasnost (culturele en politieke openheid) en perestrojka (hervorming) kende. Hierdoor was er wereldwijde hoop en de verwachting dat hetzelfde ook in China zou gebeuren.
- 4b. Omdat de Chinese overheid de invloed van het volk probeert in te perken en deze actie dus liever vergeet. Eveneens om de bevolking niet op ideeën te brengen dat protesteren kan helpen om dingen te bereiken.
5. Eigen antwoord.
6. Eigen antwoord. Bijvoorbeeld de Nederlandse slavernijhandel, geweld bij kolonisatie, religieuze vervolgingen, vrouwen in de geschiedenis (zie bijvoorbeeld www.f-site.nu).
7. Er verschijnen geen kritische boeken of kranten, er worden vrijwel geen buitenlandse boeken vertaald, het Internet wordt gekuist van kritische geluiden. Daarnaast worden historici bang gemaakt, zodat ze niet alles wat er in het verleden is gebeurd durven te beschrijven of te onderzoeken.

Debat (30 min)

Ga met de klas in debat over een van de volgende stellingen:

- De Chinese invloed in Nederland is een slechte zaak.
- Het Groninger Confucius Instituut financiert middelbare scholen en indoctrineert daarmee indirect leerlingen.
- Nederland moet geen scholen hebben die onder invloed van een ander land staan.
- Journalisten hebben als taak om onafhankelijk van een regering te zijn. Dus ze mogen in hun berichtgeving niet aan zelfcensuur doen.

Vorbereiding: Splits de klas in 4 groepen; groep A & B zijn voor de stelling, groep C & D zijn de tegenstanders. Per groep inventariseren de leerlingen de voor- en tegenargumenten en schrijven die op een groot vel papier.

Debat: groep A (voorstander) gaat in debat met groep C (tegenstander). Groep B & D kijken toe en noteren sterke voor- en tegenargumenten. Wissel dan van rol.

Klassikaal nagesprek debat: Wat waren sterke voor- en tegenargumenten? Opdracht voor groep B & D om deze argumenten uit te breiden, te verdiepen of te versterken.

Interview (20 min)

Stel je voor; president Xi Jinping komt in de klas. Wat zou je hem willen vragen? Met deze vraag gaan de leerlingen individueel, in tweetallen of in groepjes aan de slag. Bespreek voordat de leerlingen aan de slag gaan met de vragen gezamenlijk 'het ideale interview'. Dit kan je doen middels vragen als:

- Hoe pak je het aan om zoveel mogelijk te weten te komen?
- Op welke vragen wil je echt een antwoord hebben?

Als de leerlingen de vragen hebben opgesteld, kunnen ze in groepjes het interview oefenen, waarbij de kinderen zowel de interviewer als geïnterviewde spelen.

Interviewtips

- Luister goed naar de geïnterviewde en laat hem/haar uitpraten
- Stel open vragen (vragen waarop je niet enkel met ja of nee kunt antwoorden)
- Vraag door en reageer op de geïnterviewde
- Als de geïnterviewde iets niet wil vertellen, accepteer dat dan en ga door naar een andere vraag

Extra verdieping

Bekijk de uitzending: China, de nieuwe wereldmacht van "Nieuwsuur in de klas".

Vragen:

- Welk voordeel wordt er genoemd van de Chinese dictatuur?
- Stel dat jij in China zou leven. Zou je je verzetten tegen het Chinese regime of zou je je aan de regels houden? Waarom?

Tot slot

Human is altijd benieuwd naar de manier waarop bovenstaande opdrachten in de klas zijn behandeld. Heb je tips en/of aanvullingen voor ons of voor andere docenten? Dan kan je een mail sturen naar onderwijs@human.nl. Bedankt!

MEDIALOGICA

De lange arm van China

WERKBLAD

Opdracht 1

1. Waarom willen de China-correspondenten niet meewerken aan de uitzending?

---

2. Wat vind je ervan dat de China correspondenten hun berichtgeving doseren of misschien zelfs soms wel zelfcensuur toepassen?

---

3. De Vlaamse journalist vergelijkt de huidige Amerikaanse politiek met die van China. Leg uit welke overeenkomst hij ziet.

4a. Waarom vindt men in het Westen de opstand op het Vredesplein in Beijing in 1989 belangrijk?

4b. Waarom is de opstand op het Vredesplein niet terug te vinden in de Chinese geschiedenisboeken?

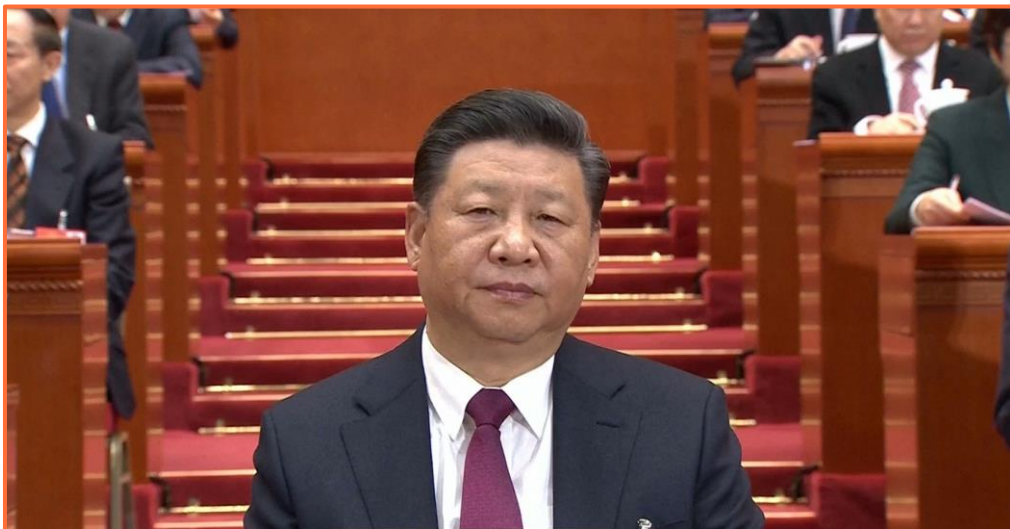
5. Wat vind je ervan dat een overheid het verleden kan herschrijven?

---

*Medialogica "Xi, Xi, wat jij niet ziet"
Chinese president Xi Jinping*

6. Het Westen verwijt China geschiedvervalsing. Toch zou je kunnen zeggen dat Westerse geschiedenisboeken ook niet altijd even objectief zijn over hun eigen geschiedenis. Noem een gebeurtenis in de westerse geschiedenis die in westerse geschiedenisboeken vaak niet wordt behandeld.

---

7. Noem drie manieren waarop de Chinese overheid haar burgers afschermt van informatie.

Profielwerkstuk

Vind je dit een interessant onderwerp en wil je dit gebruiken voor je profielwerkstuk?

Het thema berichtgeving in de journalistiek is te gebruiken als onderwerp voor je profielwerkstuk bij het vak maatschappijleer en geschiedenis.

Studiekeuze

Ben je benieuwd welke studies passen bij de beroepen uit de video? Je zou bijvoorbeeld het volgende kunnen studeren:

MBO

Marketing, journalistiek en communicatie
Media & Redactie

HBO

Journalistiek
International Business en Management
Oriëntaalse Talen en Communicatie

WO

Journalistiek en media
Chinees taal en cultuur
Internationale betrekkingen